

ΓΙΩΡΓΟΣ ΒΕΡΝΙΚΟΣ *

Ο κοινωνικός διάλογος μετά τις εκλογές

θήνα, 7 Ιουλίου 2019

Σήμερα όλοι οι Έλληνες καλούμαστε να ψηφίσουμε έχοντας στραμμένο το βλέμμα μας στο μέλλον. Ψηφίζουμε γνωρίζοντας ότι η πρόοδος καθενός ξεχωριστά -αλλά και ολόκληρης της κοινωνίας- προϋποθέτει περισσότερες και καλύτερες θέσεις εργασίας, υγιές κοινωνικό κράτος, ποιοτική εκπαίδευση, δημόσια ασφάλεια, αποδοτική δημόσια διοίκηση και ανεξαρτησία στη λειτουργία της Δικαιοσύνης. Η πρόοδος, η ευημερία, αλλά και η ίδια η δημοκρατία δεν μπορούν να επιβιώσουν εκεί όπου κυριαρχούν οι ανισότητες, η αδικία, η ημιμάθεια, η ανασφάλεια και ο φόβος για το αύριο. Η δημοκρατία όμως προϋποθέτει και ένα ακόμα ιδιαίτερα κρίσιμο στοιχείο: αυτό της συμμετοχής της οργανωμένης κοινωνίας, αλλά και του κάθε πολίτη, στη διαδικασία διαμόρφωσης των δημόσιων πολιτικών. Είναι πρωταρχικά ευθύνη της κυβέρνησης, αλλά στη συνέχεια και ευθύνη όλων μας να αναβαθμίσουμε τον διάλογο και τη συνεννόηση. Με άλλα λόγια, να συνδιαμορφώσουμε τις πολιτικές από τις οποίες εξαρτάται το μέλλον το δικό μας, των παιδιών μας και της χώρας μας. Οι τομές με το παρελθόν που χρειάζεται η χώρα δεν μπορούν να υλοποιηθούν αν δεν διασφαλιστεί η ευρύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση. Οι αναπτυξιακές, τεχνολογικές και περιβαλλοντικές προκλήσεις χρειάζονται όλο και περισσότερο μια κοινωνία που γνωρίζει, συζητά και συναποφασίζει.

Σε όλη τη μνημονιακή περίοδο ο διάλογος με τους κοινωνικούς εταίρους και την οργανωμένη κοινωνία των πολιτών είχε καθαρά προσχηματικό χαρακτήρα. Οι πλέον οδυνηρές μεταρρυθμίσεις αποφασίστηκαν και εφαρμόστηκαν χωρίς την οποιαδήποτε συμμετοχή της κοινωνίας και χωρίς την απαραίτητη κοινωνική συναίνεση. Η ΟΚΕ όλο το προηγούμενο διάστημα προσπάθησε να κρατήσει, παρά τις τεράστιες δυσκολίες, ζωντανή τη διαδικασία του κοινωνικού διαλόγου και πιστεύω ότι τα κατάφερε. Δραστηριοποιηθήκαμε σε όλα τα μείζονος ενδιαφέροντος εθνικά και ευρωπαϊκά θέματα. Προσπαθήσαμε να διαμορφώσουμε ένα αναπτυξιακό σχέδιο για τη χώρα με παρεμβάσεις κοινής αποδοχής και με την προστιθέμενη αξία του γνήσιου κοινωνικού διαλόγου. Και προτείναμε συγκεκριμένες μεταρρυθμίσεις στον χώρο της Δικαιοσύνης, της εκπαίδευσης, της δημόσιας διοίκησης, της αγοράς εργασίας με στόχο τη βιώσιμη ανάπτυξη, την ανταγωνιστικότητα, την αειφορία και την κοινωνική δικαιοσύνη. Ο διάλογος, η ανταλλαγή απόψεων και η προσπάθεια εύρεσης κοινής συνισταμένης μεταξύ αντιτιθέμενων συμφερόντων σίγουρα είναι επίπονη προσπάθεια, αλλά το τελικό αποτέλεσμα μας αποζημίωσε και καταξίωσε και την ίδια τη δημοκρατία.

Η προσπάθεια αυτή επομένως αξίζει να συνεχιστεί και την αυριανή μέρα. Η ΟΚΕ ως θεσμός έχει κατοχυρωθεί από το ίδιο το Σύνταγμα της χώρας. Χρειάζονται όμως νομοθετικές παρεμβάσεις στον τρόπο λειτουργίας της, ώστε να ανταποκρίνεται στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες και να είναι πιο ουσιαστικός. Πρωταρχικά όμως εκείνο που χρειάζεται είναι η κυβέρνηση της επόμενης μέρας να αποδώσει στον θεσμό τη θέση που του οφείλεται στο πολιτικό σύστημα της χώρας. Ανεξάρτητα από το αποτέλεσμα των εκλογών και την όποια αισιοδοξία δημιουργεί, η αλήθεια είναι ότι η συνέχεια είναι εξαιρετικά δύσκολη. Η χώρα προσπαθεί να ανακάμψει με ασταθείς ακόμα ρυθμούς, το πλέον δυναμικό μέρος του εργατικού δυναμικού έχει ήδη αναζητήσει ή και αναζητεί εργασία στον διεθνή χώρο, η τεχνολογία έχει επιφέρει σημαντικές μεταβολές στις εργασιακές σχέσεις και αναμένονται ακόμα περισσότερες. Η διαρκής σύγκρουση ανάμεσα στο παλιό και το νέο, τη σημερινή εποχή της ψηφιακής οικονομίας, γίνεται πολύ πιο έντονα και άμεσα αντιληπτή. Οι νέες ανισότητες που προκύπτουν είναι πολύ πιο δύσκολα διαχειρίσιμες απ' ό,τι στο παρελθόν. Η όποια κυβέρνηση εκλεγεί χρειάζεται άμεσα να συνειδητοποιήσει ότι οι επιλογές της για να αποδώσουν θα πρέπει να εμπεριέχουν τον διάλογο, τη συνεργασία και τη συναίνεση ως αναπόσπαστο στοιχείο τους. Οι κοινωνικοί εταίροι, από την πλευρά μας, χρειάζεται να αντιληφθούμε τα νέα δεδομένα της οικονομίας, της εργασίας και της κοινωνίας. Με άλλα λόγια, πρέπει και εμείς να τολμήσουμε να αλλάξουμε, αν θέλουμε να είμαστε παρόντες στις νέες περιπλοκές εξελίξεις και ισορροπίες που διαμορφώνονται, προτάσσοντας σταθερά τον σεβασμό των δημοκρατικών αρχών.

* Πρόεδρος της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής της Ελλάδος (ΟΚΕ) και γενικός γραμματέας του Συνδέσμου Ελληνικών Τουριστικών Επιχειρήσεων (ΣΕΤΕ)